

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazeta este de 2 ori: Mercuria și Duminică, Folia, cându concedu ajutoriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

Brasiovu 2 Februaru 21 Ian. 1868.

Se prenumera la postele c. r., și pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

MONARCHIA AUSTRIACA. Transilvania.

Limb'a romanésca scrisa o întielegu numai cateva sutisióre de romani.

Asia ne asigura gazet'a maghiara oficiósa „Unio“ Nr. 6, éra lumea trebuie se creda la o fóia oficiósa, pentruc'a foile oficióse nu sunt facute cá se mintia. Inse oficiósa in susu ori in josu, noi stamu gat'a se pasimu cu „Unio“ la unu ramasiagu pe o suma ce o va voi se defiga redactorulu ei, cumca in natiunea romanésca o întielegu oelu pucinu atatea persóne limb'a scrisa, cati maghiari întielegu limb'a maghiara scrisa si cati sasi întielegu limb'a germana scrisa. Panemu inse singurele conditii cá: 1) stilurile care se voru lua de proba se nu fia nicidecum traductiuni; 2) se nu fia esite din vreunu condeiu de amplotiati; 3) se se aléga de proba in lini'a prima legi compuse in fiacare dintre cele trei limbi.

Pana la invoirea ce propunemu, aflamu de bine a reflecta pe ilustr'a oficiósa din Clusiu la impregiurarea, oa natiunea romanésca dintre Dunare si Carpati are unu singuru dialectu, éra nu siese séu siepte cá sementiile slave; éra provincialismii limbei sale nicidecum nu producu mai mare diferentia decatu producu provincialismii maghiari cati se audu la Secui, la Csángomagyarok, Paloczok, Kunok, Alföldimagyarok etc.; de aceea unitatea limbei nóstre ne este asecurata pe deplinu.

Voiesce „Unio“ cá se mai conversamu ceva si in cifre? Se intramu pe cateva minute pe la redactiunile romanesci din tóte tierile locuite de romani.

Monitorulu statului in Bucuresci se publica in 6000 dicemu siese mii ecemplarie.

Monitorulu celu micu*) numitu alu comuneloru, ese in atatea ecemplarie cate comune si se citește regulatu in dumineci si serbatori in audiulu poporului.

„Romanulu“ in dóua mii ecempl. érn'a, in 1600 vér'a.

„Trompet'a“ in 1500 uniori si mai multe. Alte diece foi politice din Romani'a cate 750 pana la 1500.

Alte foi nepolitice cate 500 pana la 1000. Cele trei foi romanesci politice din „Cislaitani'a“ si a patr'a din „Translaitani'a“ (in Vien'a) inca voru fi avendu incai atati abonati, cu cati se copere spesele, pentruc'a altmintrea n'aru ecisista. (—) („Federatiunea“ abia acums'a nascuta.)

Celelalte siese foi nepolitice din „Cislaitani'a“ totu asemenea.

Preste acésta „Unio“ mai scie, ca si cea mai mica foia periodica are celu pucinu indoitu atati cititori pre cati ii sunt abonatii, pentruc'a nu toti platescu cati oitescu. (Casine. Cafenele. Renniuni. Imprumutari.)

Remane la bun'a placere a dómnei „Unio“ cá se adune tóte cifrele susu citate + plus cititorii carii nu platescu.

De altmintrea cu limb'a literata s'ar putea face inca ei alta proba practica. „Unio“ se si ia ostent'la a midiloci la dn. comisariu regescu pentruc'a romanii de aici unu Meeting numai de diece pana in cinciprediece mii, caroru se se citeasca in vreo 2—3 dile mai multe pericope nu dóra din buletinulu imperialu tradusu, ci de ecs. din istori'a lui Petru Maioru, din cronica lui Sincai, séu din celelalte cronice si istorii romanesci cate se afla tiparite, séu din arhivele istorice, séu mai multe poesii romanesci de

ale poetiloru recunoscuti etc. Atunci apoi s'ar vedea ouratu, cam cate sutisióre de romani întielegu limb'a scrisa. Si apoi ce mai soiti ómeni buni, póte fi ca cu acea ocaziune s'ar afla totuodata, unde este natiunea „real'a“ si unde cea „ideal'a“.

Mai aducemu aminte domnei „Unio“ inoa numai o impregiurare, cu care incheiemu.

Dupa datele autentice pe care le avemu, in anii mai dincóce numerulu scolariloru si alu studentiloru romani cati invetiara si mai invetia si carte romanésca in tóte tierile treee preste 50.000 dicemu cincidiece mii. — B.

Dómn'a „Unio“ pe di ce merge devine totu mai amabila cá si fóia lui D: Dozsa. Cu ocaziunea ferbintei lupte electorale decurse in acésta luna in Clusiu intre episcopulu reformatu Nagy Péter si generalulu Ant. Vetter mai esise si Bernáth cá din partea Kossuthianiloru, se latise totuodata faim'a, ca alegatorii romani voru vota toti pentruc'a acestu Kossuthianu, pentruc'a — asia ar' voi Dr. Ratiu dela Turd'a. Dómn'a „Unio“ audiendu acea faima dechiará rotundu:

„Romanii sunt numai nesce oi.“

Éra dupace fú atacata de catra „M. Polgár“ ca si bate jocu in acestu modu de o natiune întreaga, atunci aceeași Unio scrisse din nou:

„Remanemu si acum pre langa ce amu disu, ca aceea oarii se lasa cá Dr. Ratiu se abuseze cu ei pentruc'a scopuri de ale stangei extreme, in ochii nostri sunt numai nesce oi simple, éra mai multu nimicu.“

Úitate, asia trebuie se vorbésca in dilele nóstra o fóia gubernementala si aristocratica, pentruc'a se insuffle respectu si frica la tóte turmele de oi si de berbeci romanesci, pentruc'a sciti voi bine, cumca curagiulu oiloru se asemana cu alu iepuriloru, éra mandria, ambitiune natiunala si simtiu de demnitatea personala la oi si berbeci nu vei afla de locu nici macar catu ai afla la capre, care ori si cum soiu se tiena incai capulu si cod'a ridicare.

Intr'aceea sciti ce s'a intemplantu?

In diu'a de alegere acelea oi si acei berbeci terorizate pe semne prin oficiósa „Unio“ isi detera tóte voturile loru candidatului gubernementale, adica episcopului ungaro-reformatu Nagy Péter intocma precum Paru fi datu in dilele lui Rákoczi, Bethlen séu Apaffy.

In an. 1848 gazet'a „Ellenör“, carea esia totu in Clusiu sub redactiunea lui Lad. Kövály inoa numise pe natiunea romanésca o turma de oi próste si fricóse, éra preotimea si întielegint'a ei avea rangulu de berbecii turmei.

Ilustratiune la emanciparea evreiloru.

„Speru ca jidovii isi voru da voturile loru candidatului nostru, pentruc'a la din contra ei voru merita cá se fia toati in capu.“

Acestea ouente memorabili adevitóre de o nalta cultura a spiritului si a inimei, cum si de unu nobilu simtiu de libertate le-a disu prea on. dn. Berde Áron profesoriu de drepturi in Clusiu si secuicu de natiunaltate, si le a disu elu in adunarea electorale tienuta la Clusiu in 23 Ianuariu catra unulu dintre jidovii carii se aflá de facia, éra „M. Polgár“ Nr. 11 din 24 Ianuariu a. o. marturisesce de acésta scena.

Asia dara déca nu veti vota intru tóta libertate a pentruc'a candidatulu partiteloru dominantóre, voi toti oati v'ati emancipatu pe charthia veti fi tocati in capu, pentruc'a dn. profesoriu de drepturi asia afla scrisu in legi. —

Sine Dacia nulla salus.

Secretariulu magistratualu Teörök Károly

din Brasiovu scrie in „Kol. Közl.“ Nr. 10 din 23 Ian., cumca in Brasiovu ar' ecisista unu clubu fanaticu, oarele lucréza sub firm'a ce se vede aici, adica pe romanésce: Fara Dacia nu este mantuinti'a. Credemu ca déca cumva ecisista asemenea clubu in Brasiovu, onor. politia si primari'a cetatii trebuie se aiba cunoscintia buna de acelu clubu, de natur'a si de statutele lui; éra déca cumva auctoritatile locali n'au cunoscintia de acelu clubu, dn. Teörök va fi de siguru in stare de a le da informatiunea ceruta. Ne aducemu aminte, ca in vér'a din an. 1865 fiindu la apele minerali din Valcele unu corespondente alu lui „Kol. Közl.“ care inca se afla acolo, inbetanduse intr'o séra fórté rou, incepú se strige totu asemenea cuvente. — Ce mai scii, acelu clubu va fi ecisistandu de mai multi ani, fara cá auctoritatile publice se fia affatu cu cale a se ocupa de elu. —

Braslovu 31 Ian. Balulu reuniunii femeiloru romane de marti intruní unu publicu numerosu si slesu din tóte plasele societatii mai alese; cu deosebire partea comersianta romana de ambe secsele, dimpreuna cu inteligint'a, éra mai tóta adunata cá intr'unu cercu familiaru. Pe fecele tuturoru cetieá privitorulu unu surisu de incredere si cordialitate imprumutata; si ceea ce supune o inteligintia mai circumspecta, toaletele dameloru nóstre éra mai modeste si de aceea si mai pline de gratia. Cu acésta insufiara o placere si o respectare nu prefacuta, ci cuvenita.

Corpulu oficiriloru si garnisónei c. r. cá totudéuna adause la lustrulu acestei seri, oare cu scopulu seu filantropion mai adunase si dintre celelalte natiunaltati unu numeru bunicele. Comun'a opiniune e, ca balulu reuniunii e celu mai splendidu si mai placutu între tóte balurile Brasiovului. Scopulu inse de a intruni animele tuturoru pentruc'a da ajutoriu la o mai solida crescere a secului frumosu, in favórea careia se serbéza acestu balu introdusu de 18 ani, e cu multu mai importantu in fondulu seu — pentruc'a dela o cresoere basata pe virtuti strabune, inteligenta, religiósa-morala si natiunala a secului femeiescu se astépta si generatiuni mai libere in cugetari, mai inaltiate preste patimile omenesci, mai patriotice, mai natiunale, mai inspirate pentruc'a binele publicu si pentruc'a aperarea libertatii si onórei natiunale, candu voru fi ele inspirate de aceste nobili simtieminte incependu chiaru din braciiale mameloru mai solidu crescute. — Despre rezultatulu esitu in folosulu fondului de alta data.

Ecsemplesle atragu: In Temisiór'a in 25 Ian. v., inca se tiena balu in favórea fondului alumneului romanu, precum si in Clusiu, Reginu, Naseudu totu in folosulu publicu. —

† **Brasiovu 30 Ian.** Astadi plini de intristare petrecuramu la casa eternitatii in ceteriulu beserica St. Nicolau pe unu venerabilu barbatu din sinulu nostru, D. negutiatoriu si centumpater Michailu Flustureanu, care in etate de 76 ani, dupa o viatia onorabile si ecsemplesle conjugale de 49 ani deplansu de venerabilei veduva Anastasia, 3 fetiori, una fii'a veduva si mai multi nepoti repausá adormindu in liniste, dupa cum ia fostu si viati'a, in 28 la 2 óre nóptea. Petrecerea i fú imsocita de unu convoiu numerosu din tóte societatile, comunitatea dimpreuna cu senatulu magistratualu si negutiatorimea ei dede onórea cea mai depreurma. Faptele repausatului, cá tata bunu, cá unulu dintre acei barbati, oari ne lassra multe bune si frumóse de ereditate, merita sei dicemu: Fiei tierin'a usióra! —

Alb'a Iulia 28/16 Ian. (Estrasu.) Cele intemplate la 1 Ianuariu in Sibiu, precum si „Herm. Ztg.“ Nr. 16 si articulu lu infernalu

*) Cam cá „Erdélyi Értésítő“ din Clusiu, inse indoitu mai mare decatu acesta. —

titolatu „Zur Parteistimmung der Romanen“ din Nr. 21, precum si altele care se scriu romanesce in acelasi intielesu, ne amu miratu cum Dv. ati pututu trece cu tacerea acestea incercari noua de a desbina pe natiunea romanésca. Au nu vedeti dv., ca acésta este a dóna „manusia“ si totuodata insinuari machiavelistice? Cele ce s'au vedintu publicate din Pest'a inca sunt pe diumetate mintinui obrasnice, dara preste pucinu va esi adeverulu si din acea parte la lumina. Scopulu fusionistiloru este cá se ametiésca capetele romaniloru, se'i faca a crede ca cei mai de frunte barbati si natiunei au acceptatu fusiunea cu tóte braciae, prin urmare natiunea se nu se mai ia dupa dacoromanisti, demagogi si rebeli spurcati. Domnule Redactore, eu vorbescu aceea ce audiu din gurile connatiunaliloru mei, carii dicu ca nu vreu se scia de „maioritati si minoritati“ natiunale. Natiunea este un'a unica, éra opiniunile diferescu numai ici colo asupra modulu cum se o putemu mantui de perire. Se se combinéza totu ce a esitu despre romani de dóna septemani incóos in tóte foile dela Sibiu si in dóna gubernementali dela Clusiu, alaturadu articulu langa articulu si va cunósce, ca aci se lucréza dupa unu planu preugetatu prea bine. Mai adange numai atata, ca precum mi se scrie dela Sibiu, unu boemu invetiadu si unu evreu botezatu inca se angajera pentrucá se conlucre la desbinarea natiunei; ci Ddieu nu le va ajuta nici la unii. Publiculu scie, ca Gazet'a nu mai este suferita a scrie asia precum scriu gazetele de alte limbi, dara nu credemu ca se fia oprita a reproduce acelea ce se scriu cu atata obraznicia in alte foi, éra déca nu póte face nici atata, atunoi mai bine se nu scria nimicu; atunci romanii voru sci se si apere sant'a loru oausa in alte foi si chiaru in alte tieri. Acum nu mai merge cu articuli scriasi per locos communes. Natiunea vrea se scia curatu, cum sta si ce o astepta. Déca nu i se póte spune in Brasiovu, i se va spune aiea.

Me rogu, candu isi va innoí tiparitorulu Gazetei literale atatu de tocite, in catu nu mai poti distinge pe u din n? —

Clusiu 25 Ian. Nu potu retacé unu faptu tristu: 8 locuitori maghiari din Szász-Fenes in septeman'a trecuta au prevaricatu in padurile dominale din Clusiu-Monostoru; ei avusera datin'a mai de multe ori a comite astfeliu de fapta, inse nu mergea cu carele direptu in padurile Monostorului, ce le lasá in padurile Fenesiului, fiindu aprópe sub pretestu, ca duu lemne din padurile Fenesiului si nu ale Monostorului, incredinduse intr'unu oficialu de curte dela ei, ca de i voru gasi padurarii, elu ii va scóte, precum s'au si intemplantu adese dandule adeverintia, ca lemnele suntu cumparate dela elu. Inse acum cu totulu se intemplá altmintrea. Fenesianii se dusera directe in padurile dominale dela Monostoru, socotindu, ca de si ii voru prinde ei suntu mai multi, padurarii numai 4 resistendu ii voru bate si voru scapa. Dar' lucrulu se intemplá cu totulu altmintrea, ca prindiendu padurarii si voindu a le duce carele in curtea dominale, se opusera incependu ai bate si a redica securile se i lovésca in capu. Padurarii doi fiindu cu puscii vedinduse in periculu de a-si perde viat'a, s'au pusu in stare de aparare avendu si instructiune dela oficiulu dominiale, cá pre astfeliu de prevaricanti se'i impuse; au desiertatu puscile si au impuscatu pre doi, dar' nu au muritu decatu fura vulnerati greu — ceialalti o tulira la fuga. Vulneratii suntu in spitalu, padurarii in carcerea comitatului. Ce se va intempla mai incolo vomu vedé. Cu acésta ocaziune nu voiescu a apara pre padurarii romani, pentru ca ei si-au implinitu misiunea loru, tienenduse de instructiunea loru data, — nici a acusa pre prevaricanti maghiari, fiindu acésta datorintia procurorului de statu, pentruca totu ce se face in contra legi si a prea inalteloru ordinatiuni este de disprobata si de condamnatu, oमितese acelu faptu de romanu ori maghiaru, seu ori si de cine, totu atata, inse e de condamnatu, ca de se intempla undeva vreo fapta rea comisa de vreunu romanu, in tóte foile maghiare se bucina, si inoa adese i se da alta colóre. Éra nu o descriu adeveratu, séu o trecu cu vederea.

Intr'o Dumineca trecuta unu expreutu r. c. ce fú capelanu aiei in 1848 cu numele Bardotz, intorcunduse din tíer'a romanésca prin Secuime se insinuá la politia, ca ar' dori a se recomanda poporului de aiei, se i se concéda a vorbi catra poporu. Prin mai multe placate se si facú a-

césta cunoscutu. Ce se vedi si se audi, multime de poporu din tóte clasele se aduna in curtea redutului, incatu nu incaptea. In locu de a se recomanda, incepu a debaca in contra ununei ou Ungari'a si apara autonomi'a Transilvaniei, — dicundu intre altele: „ca Transilvania se nu astepte nici unu bene dela Ungari'a, ca s'a sciutu pre sene tiené in tempii cei mai grei fara de Ungari'a, candu Ungari'a fú supusa turciloru etc.“ Astfeliu stau lucrurile pe aici si partit'a tigriloru striga in gur'a mare, ca n'are inoedere in regimulu actualu si se voru face luntre si punte se devina la carma.

Regimulu presentu a peccatitu fórté greu, ca nu a luat inainte si n'a deslegatu pana acum caus'a natiunalitatiloru si anumita caus'a uniunii, ce a sustatu intre aceste dóna tieri sub acelasu capu, ca acum ar' avé aparatóre tari pe natiunalitati, dar' asia i se pregatesce mare opositiune, incatu cu greu va scapa de turburari dela ómenii turburariloru. — G. Ch.

Clusiu 27 Ian. In dilele acestea alegerea dep. dietalu a iritatu aici partitele pana la cele mai indiscrete dusmanii. Partit'a lui Deák avú candidatulu regimulu pe episcopulu ref. Nagy Péter, ér' partit'a stengei pe Vetter (renomitu conducatoriu din 1848). Eri si alaltieri in dilele alegerii korteskedésurile, coruptiunile cu bani, promisiunile de munti de aur, prochiadari, cluburi preste oluburi pe strate, adunari de poporu cu standarte, musica, trambitia, dobe, devenisera impaimentatóre. Dóne castre diametralu opuse strigá: „éljen Vetter, éljen Nagy Péter“. Eri se finí culegerea voturiloru dupace scrutiniululu pazira diu'a si nóptea si o parte ei alta ou cea mai stricta gealusia. Votisanti fura 1912, votisara inse numai 1413 si Nagy Péter reerí cu o majoritate numai de 37 voturi. Déca romanii dela Feleacu ou 70 voturi ale loru platiti bine de partit'a Deákiana si petreouti de bracia de cate 2 magnati cá cei mai intimi amici — pana isi voru face tréb'a — n'ar fi votatu cu partit'a regimulu si déca nu se alaturá si unii alti romani dincolo, partit'a Deákiana cadea de securu si reesieá steng'a. Dar' ce se vedi? Dupace se publicá resultatulu alegerii in partea lui Nagy Péter, tigríi cu o furia neapusa strigá cu totii: „le vele!“ Poporulu cu miile se aduná inaintea magistratului si de acolo furiosu mersera spre cas'a lui Nagy Péter se'lu masacrezu; inse magnatii alergara la d. Tisza rogandu'lu se dumerésoa poporulu furibundu si cu anevóia potú si Tisza se'lu domolésca, ca nu incetá a striga: le vele! vendiatoriu de patria si se se repetésca alegerea! Nagy Péter si parasí locuinti'a si nu se scie, unde a dormitu asta nópte. Partit'a tigriloru i a spartu usile, ferestriile, ma si captórele din casa. Alte ferestrii sparte la alti mai multi Deákisti, incepu dela meseriasii pana la ferestriile Esc. Sale o. Mikó, care venise pentru repausu a casa. Conductulu de tortie pregatitu in onórea lui Nagy Péter remase prefacutu in onórea ferestriloru sparte, incatu déca gendarmii nu i ar' fi pazitu cas'a, cine scie ce s'ar fi mai intemplantu cu ea. Partit'a stengei protestéza solemnu in contra noului deputatu si pretinde alta alegere cu cuventu, ca acést'a s'a facutu prin coruptiune. Mai multi insi, cari primira bani dela partit'a Deákiana, ei depusera la redactiunea lui „Magyar Polgár“ cá corpus delioti la coruptiuni. Hei! seraca patria! dela cine se'ti astepti tu prosperitatea si legi in contra coruptiunii! — Boni creantur non nisi fortibus et bonis. Eca ce facu dusmaniile politice, éca, ca unde nu e moralitatea in lege aperata cu braciú erculeu si cu premergere de ecsemplu, anarchi'a nu se póte incungiura, poporulu nu se póte tiené intre marginile respectului inmortentatu prin coruptiuni. Óre nu erá mai morale, mai corespondiatória procederea romaniloru la alegerile din 1863, candu se scandalizá „K. K.“ si „K.“, ca tienendu servitiu ddiescu, romanii alegea cu pietate si devotiune adeverati reprezentanti ai tierei, ér' nu esiti din patimi séu din un'a coruptiunii?!

Romanii nu voru a fi reprezentati prin astfeliu de alegeri nici odata; ei se 'si dè totu-deuna voturile loru fia catu de puoine numai la romani, cá se se scia, ca sufletu de strainu dusmanu politicu de opturiloru natiunali politice ale romaniloru nu se va poté lauda, ca vói'a lui, candu la facerea legiloru vre a proscie pe romanu, e si voiea romaniloru, ci ticalcasi se baga singuri in jugulu impilatoriloru sei! —

— In Muresiu Osiorheiu se alese deputatu famosulu Berzenozi, conducatoriu se-

oiloru din 1848. Mergemu totu mai aprópe de fatalulu acelu anu; si déca ar' fi si Kossuth p'aiei, apoi nemica n'ar mai lipsi, decatu castrele aceluasi, ca-ce Kossuthianii au devenitu anarchisti ad literam, si inoa amenintia cu terorismulu de trista aducere aminte, déca nu se va conteni si infrena intre marginele ordinei si ale securitatii personale. — Reuniunea honvediloru din M. Osiorheiu a inceputu, dupa ecsemplulu celei din Pest'a a tiené deprinderi in arme cu honvedii. Se ne deprindemu cu totii dar', — cá se siba patri'a la timpu adeverati aparatori pe pamentenii sei mici si mari juni si be-trani, cá se nu ne tredimu cu jugulu dupa oéfa. — Pe acolo inca se crede, ca muscanulu va irumpe in primavéra. Ce ne mai trebuie si muscali, candu vomu avé anarchia. Armarea generala inca se crede ca se va introduce, si Türr se invoiesce, numai se fia comanda si oficiirii natiunali dupa cercuri. Facee turreoci. —

Csik-Somlyó 23 Ian. 1868.

Pré onorate Dle Redactoru!

Me grabescu a te insciintia, oumca in 20 l. o. prin adunarea generala a comitetului scaunulu se alesara aici 2 notari judecatoresci pentru ducerea oficiului orfanalu, éra totu cu aceea ocaziune se slésa prin aolamatia, unanimu consensu si 8 adjuncti procesuali (duloi ségéd) intre carii pentru cerculu romanu din Tulghiesiu si cancelistulu onorariu, — care de 6 ani servesce fara nici o plata séu remuneratiune — bravulu teneru Ioane Urziceanu, asia dara prin fratietatea confratiloru secui din Ciucu-Gyergyó si Kászton suntemu astadi 4 insi din partea romana in functiune scaunala, adioa 2 cancelisti — ambi cu cate 400 fl., unu jude procesualu (dulo) in Tulghiesiu, si acuma totu acolo adjunctulu Ioane Urziceanu. Te potu a-seeura pré on. Dle Redactoru, ca incepu dela ilustritatea sa d. supremu jude reg. Antoniu de Mikó — si toti 4 subjudi reg. pana la celu mai de pre urma alegatoriu ce erá cam la 200 insi — la toti le puteai ceti in facia bu-curi'a si placerea, ca a reusitu acelu teneru demnu. Despre vreunu asia numitu korteskedés nici in partea candidatiloru — secui, nici alu acestui romanu vorba nu a fostu.

Acum intrebú, óre in celelalte scaune se cuiesci unde preste totu se afiu romani destui, pentruce nu aplica si pe acolo in deregatérie vreunulu? — Ciucanii inse totudéuna au fostu si s'au si aratatu mai drepti catra natiunea romana, decatu toti secuii si maghiarii. In scaunulu Ciucului — de si locuitorii romani suntu inca pana astadi numai tacsalisti — prin urmare neproprietari, — totusi precum inainte de 1848 asia si astadi se folosescu de drepturi de crismarita si alte beneficiuri regali, asemenea cu secuii! — Cine nu crede se ostenésca aici si se se convinga*). —

Pre candu secuii ciucani dau dovedile de susu, ni se referéce din scaunulu Kézdi, ca nece secui ucisera pe unu romanu langa Lemni'a (Lemhény) fara nici o vina, numai pentru ca romanulu nu voise sei lase in sania. Romanulu ucisu e Ion Draganelu Stanciu, omu onorabilu si paciniou, elu tocatu cu securea in capu si strapunsu cu furcile de feru in cósce remase mortu acolo pe locu. Ucidetorii se prinsara si se straportata la Sangeorgiu. Avemu mare lipsa de securitate publica si privata in contra astorfeliu de selbatácii, care reclama o justitia mai neccesorabila. —

Delegatiunea din Ungari'a.

Siedinti'a II din 21 Ian.

Presedintele de etate c. Ant. Majláth deschide siedinti'a, c. Gabr. Bethlen cetesce protocolulu siedintiei precedente, care ou vreo oateva modificari se autentica. Cu deosebire se facu observatiuni asupra abdicerii lui Georgiu Bartal,

*) Óre in caus'a recuóscerii dreptului natiunali politicu alu romaniloru n'ar poté contribui fratii secui, cá unii cari au interesu a-si castiga fratiésca simpatia a natiunei romane si mai multa? Pentruca ne sosi si dela Pest'a unu actu alu comitetului municipalu in copia, in care eere dela dieta a nu se face concesioni natiunalitatiloru decatu in beserica, scóla si familia. Ar' trebui cá cineva se i convinga pe toti, ca prosperarea maghiarismului numai pe lunga multumirea romanismului si la o masa cu elu póte fi durabile si indfortória, pentruca nec Hercules contra duos. — R.

din care nu se vede destul de clar, deca a abdisat definitiv sau numai pana ce se va sanatosia; propunerea lui Szogyenyi de a se recerca presedintele casei repr. din Pest'a pentru a comunica cu delegatiunea epistol'a de abdicare propria a lui Bartal, se amana. La propunerea lui Somsich se decide a se incredintia presedintele de etate ca se castige testul autentic al responsabilului Mai. Sale datu cu ocaziunea primire membrilor delegatiunii.

Contele Paulu Eszterhazy nu afla de buna numirea delegatiunii cu conventul simplu delegatiune (bizottsag), propune ca sau se asintrebuinteze conventul latinu „delegatio“, sau se formeze in aceta privintia unu nume maghiaru acomodat.

Ant. Csengery se provoca la art. de lege XII, care in § 38 esprese numesce delegatiunea: „delegatiune esmisa pentru pertractarea afacerilor comune.“ In urm'a acesteia delegatiunea in protocolu si in alte scrisori de ale ei va intrebuintia numirea aceta. Dupa aceste presedintele de etate provoca pre membri ca se proceda la alegerea presidentului. Mai anteu se voteza asupra alegerii presidentului; voteza 50 insi; Somsich care capeta 44 de voturi, se enuncia de presedinte alu delegatiunii. De notariu se alege Lud. Horvath cu 47 voturi.

Dupa aceste urmara vorbirile demultamita a fostului presedinte de etate, a presidentului definitiv alesu si a notariului

La propunerea lui Ant. Szapary se esmite o comisiune din 7 membri pentru compunerea regulamentului internu, pentru gatirea diurnalului si pentru bugetulu delegatiunii, care de locu se si alege.

Presedintele provoca pre membri alesi, oa numai decatu se se constituie in comisiune. Fiinduca consultarile nu se potu incepe inainte de a se fi primitu regulamentul, presedintele provoca pre comisiune, ca catu mai curendu se gatasca proiectulu; siedint'a mai de aproape se va face cunoscuta prin presedinte; siedintiele sau statoritu a se incepe de comunu la 11 ore in. de amedi.

Ministeriulu comunu si-a asternutu bugetulu pre anul 1868 delegatiunii ung. in 23.

Espanerea se imparte in 5 sectiuni; si anume:

1. bugetulu cancelariei cabinetului Mai. Sale, care face	72.754 fl.
2. alu ministeriului pentru externe	4,423.600 fl.
3. alu ministeriului comunu de resbelu	80,000.000 fl.
4. alu ministeriului comunu de finantia	3,966.484 fl.
5. cheltuielile neprevedute	50 000 fl.
Sum'a	89,565.893 fl.
substragandu venitul vamalu	6,482.191 fl.

remane a se acoperi = 83,083.702 fl. din care suma in intielesulu invoieii, Ungari'a are se suporte 30%, ad. 23,963.010 fl., er' cealalte tieri ale Mai. Sale 70%, ad. 55,931.691 fl. 40 cr.; sume'e aceste au de a se suscepe in bugetulu ambelor diumetati de imperiu. —

Delegatiunea cislaitana sau (a nemtiloru) tienu in 21 a 2-a siedintia, sub presedint'a c. Auersperg. M. Kaiserfeld multiami in cateva covinte pentru increderea ce i sa datu prin alegerea de vicepresedinte, cerendusi indulgentia pentru casuri de dificultati obvenitorie. Se mai primesce regulamentul afacerilor. Era ministru imp. de finantia Becke presenta bugetulu speselor comunu pentru an. 1868 dimpreuna cu deslusirile lui mai detaliate. Czatorisky, Toman, o. Chotek si Strass, se alesera notari, 4 Questori si 5 verificatori.

In 23 se tienu a 3-a siedintia. Se ceti o scrisore a cancelariului de statu br. Beust, in care se propune secretariulu de curte br. Kraus ca midilocitoriu intre delegatiuni, care se si presenta prin presedintele. Ordinea dilei se incepu cu propunerea regimului privitoria la bugetu. Se decide alegerea unei comisiuni bugetaria, carei se se conoreza si propunerea regimului, si br. Hock faoe motiune a se impu-ternici presidiulu, ca se de comisiunii bugetaria propunerea regimului ce e se se faca si care privesce la unu creditu strordinariu pentru bugetulu militariu. Se alege comisiunea bugetaria si Kaiserfeld presedinte intregi comisiuni, care sa impartitu in 3 sectiuni, un'a pentru bugetulu militariu, alt'a pentru finantia si a 3-a pentru externe.

— Mai. Sa imperatulu a binevoitu a denumi de comandante alu armatei pre archiducele Al-

brecht cu insarcinare de a o supraveghia si a forma o ostasime destoinica de bataia, facundu in privint'a aceta propunerile de lipsa ministrului de resbelu.

Adangemu la loculu aceta ca centrulu interesului politicu in Ungari'a (si dincolo de Lait'a, Cislaitani'a) suntu cu deosebire delegatiunile. Abia se incepura siedintiele acestor'a si lumea incepe a se indoi, deca voru potu cu inlesnire reesi contielegerile delegatiunilor, fiinduca pana acum nemtii si spncara inainte cu lucrarile, pre oandu maghiarii abia se constituiescu. — Era in afara Ghitzu nu potu mitui, ca cancelariu imperialu se aiba intrare si in delegatiunea ungurasca, fiinduca constitutiunea nu cunoce nici unu cancelariu de statu, era impregiurarea ca intre ministrii imperiali nu este nici unu maghiaru inca gadilesce multu ambitiunea multor'a.

Inainte de tote bugetulu e obiectulu debaterilor celoru mai vii si inflacarate prin casine, la intalnirile delegatiloru. Opiniunea ar fi, ca se se reduca bugetulu armatei aproape de diumetate, fiinduca calcululu facu asia: bugetulu de acum se radima pe bugetulu sen. imp. din 1865, unde figura si comand'a pentru Vneti'a, garnisonele din patrunghiu, din forturile germane federative pe langa spesele brigadei Schleswig-Holsteiniane. Apoi contingentulu de facia alu armatei cu 120 mii fetiori mai micu inca da materia de resonamentu. Dupa „P. Lloyd“ se da a fi leadeverstu svonulu, ca delegatiunea maghiara ar fi datu preste vreo rubrica fara base. —

— Comisiunea pentru defigerea modalitatii, cum se se intrebuinteze fondulu de a ajutora pe honvedi ese in „Pesti Naplo“ cu unu art., din care vedemu, ca 15 000 sa au impartitu intre cei mai amariti; celu altu fondu sa asiediatu pentru a se da ajutoria din interese, inse comisiunea a devenitu la convingere, ca fiindu numerulu honvediloru cersitori de ajutoriu preste 20.000, scopulu nu se potu ajunge si asia comisiunea a facutu representatiune la in. guberniu, ca numai cu impartirea capitalulu intregu se potu afla unu modu posibilu de spriginire si regimulu a asternutu conclusele sale in aceta cestiune la Mai. spre sanctionare. —

Prag'a 23 Ian. 1868.

(Destratiune. Instalare. A dou'a demustratiune.) In dilele trecute se latise faim'a cumca Esc. Sa ministru de justitia din Cislaitani'a, Dr. Herbst va felicitu cu inalt'a-i persoana cetatea Prag'a. Junimea studiosa germana voliendu a folosi ocaziunea se determinu a-si manifesta aderint'a facia cu marele ospe, care cu anima infranta se desparti de catedra, prin una ovatiune. Spre acestu scopu decanulu facultatei juridice destina numitei junimi una sala de ale universitatei spre consultare. La timpulu determinatu junimea la numeru 200, din numerulu totalu 1400, se si intrunesc sub presidiulu unui profesoriu. Inainte inse de a-si incepe consultarea, cealalta parte a junimei — di cheii — in numeru de parte precumpanitoriu asemenea intru in sala si le intrerumpe consultarea. Ce vedindu presedintele declara siedint'a de disolvata, roga pre germani ca se fia asia de buni se'i urmeze consiliulu de a se imprascia, apromitiendule ca va afla altu locu, unde neconturbati si voru potu continua consultarea asupra cestiunii. Junimea i da ascultare, se departa, inse fluierata de cea cheasca. Aceta impregiurare dede ocaziune diurnaleloru de partite de a se declara pro si contra ovatiunii. In fine ospele declara prin telegramu, ca facia cu persona'i se nu improvieza nici una ovatiune. Care declaratiune molcomi pre chei deocamdata. —

In 19 a. c. cheii intilegundu, ca pre langa tota declaratiunea totusi ovatiunea va ave locu si cumca junimea germana este in preparare, se adunara pre strat'a numita Breitengasse inaintea casinei germane. Masa poporului dintre inceputu era neinsemnata, inse ce se vedi! cam pre la 10 minute dupa 7 ore ser'a crescu la cateva mii — intre cari si privitorii su numerati —. Oficiatululu respectivu incepe a lu mesuri facia cu multimea grandiosa. Vigili'a comunale se adauge, germanii se chiama intru ajutoriu, er' in casarm'a invecinata numita Trinitats Kaserne, ostasimea sta preparata sub dispusetiune. Pre candu se luau aceste mesuri masa poporului incepe a fluiera, cantu si a

striga: „Slava bohmische Krone“, dupa cari indata se audira strigari bine articulate de: „pereat Beust, pereat Herbst et dualismulu!“ In midiloculu tumultului apare si primariulu cetatei Dr. Klauy, carni dupa alocutiuni afabile i succese a rari masa. Firesce dupa ce se satura de strigatu, fluieratu, dupa ce cu tina de pre strada sparse unu ochiu dela ferestr'a casinei si in fine dupa ce i asecura, ca ovatiune la nici unu oasu nu va fi, multimea formidabile -si ie de aici mersulu pre strad'a numita Obstgasse. Tote locurile insemnate de pre aceta strada fura inteminate cu „slava“ viforose. Lasandu aceta strada se dadera spre partea ostica catra Rossmarkt — Graben — unde ajungundu la statu'a St. Wenzel -si descoperira cu totii capetele si intonara poesi'a nationale: „Hospodine pomiluj ny“ *) si „Hej slovane“ **). De aici inca i imprascia numitulu primariu. Cu care ocaziune se arestara vro 4 persoane, intre care se numera unu doctoru de drepturi si unu studente serbu, cealalte doue su cu multu mai neinsemnate. Acestea su evenimentele dilei de 19 a. c.

Din'a de 20 a fostu forte pacinica, pote ca cu atata se fia mai viforosa cea urmatore.

Primariulu de aici celu vechiu numitu Dr. Bielsky si dede demisiunea inca mai inainte din cause proprie. In urm'a oarei cetatea si alese de altulu pre renumitulu Dr. Klauy, carele confirmatu fiindu de Maiestatea Sa, in 21 se instala cu una ceremonie forte pomposa. Asia acum an altu primariu in florea etatei cu trecutu frumosu si nationalistu inflacaratu. In onorea acestei dile se dede unu banchetu.

Totu in 21, dupa ce acum ovatiunea nu putu ave locu, intielegint'a germana, ca se si onoreze marele ospe Dr. Herbst si ca se si pota lu adio formatu, inoa dede unu banchetu pre catu se pote de stralucitu in casin'a germana. La care luara parte numai membri mai pucini, pentru angustimea spatiului. Pre la 1/4 7 ore ser'a de pre tote stradele acurcea poporulu spre oasina, la a carei intrata erau postati 4 gendarmi, 6 parchi — gendarmi — oalari patrolau strad'a de alungulu, pre langa cari mai multu de 20 parchi — totu gendarmi — patrolau pedestri cu baionetele implantate. Vigili'a comunale, afara de nenumerate parchi, era distributa in cete de cate 12 persoane. In mediulu mesuriloru poporulu se adaugea, incatu dupa 7 ore nimenea nu mai potea strabate dela una parte la cealalta a stradei. Se da signalulu de imprasciere, poporulu nu scie de nimenea, din contra incape a fluera, musica de pisici, strigarile de: „pereat“ nu mai incetau. Dupa cari urma poesi'a: „Kde domov muj?“ ***).

Pre candu era scen'a in vigorea ei, pre atunci intraga garnison'a se pune pe pitioru. De una data aparu in numit'a strada doue batalione din reg. de inf. „Salvator“, care in piati'a mai aproape numita: „Karlsplatz“ si incarcara puscile, cu flamura, musica si ou baionetele implantate, parati de resbelu. Acestea de una parte. Pre de alt'a una divisiune de reg. de inf. „Benedek“, er' pre a trei'a parte unu escadronu de husari cu sabiile trase si inordati asia de tare, incatu nici celu mai fantasticu poetu ori pictoriu nu'i i aru potu fantasa, petrecuti inse de strigari sgomotose: „Preusy, Preusy!“ Oficirii dela stabu erau de facia, la a caroru comanda poporulu se departa intonandu unu marsiu improvisatu pentru Beust cancelariulu imperialu. In numeru mare se duce er' la statu'a St. Wenzel, unde incepu a cantu cunoscut'a poesia „Hospodine pomiluj ny“ etc. De aici se desera la redactorulu diurnalului: „Narodny Listy“ d. Dr. Julius Greg. Aici dupa unu „slava“ fiorosu, d. redactoru deschidendu ferestr'a le avorbi ou cateva sententie, inse nici decatu monitorie si intona slava cheiloru si slava „Koruna ceska! Am facutu aceta, pentrucu se se scia, ca noi ne scimu apara drepturile nostre cu orice pretiu, se traiasca aparatori drepturiloru nationale!“ Si cu marsiulu obligatoriu improvisatu numitu Beust, Herbst, mersera spre teatrulu germanu, unde mai multe ferestri devenira sacrificiu. NB. Dr. Rieger inaintea casei sale le tienu una onventare, in care le dise intre altele, ca cine vre libertatea sa, trebuie se respecteze si libertatea altora. Totusi ei nu se asiadiara inse fura imprasoiati de soldati. Tote stradele

*) Sante Wenzele indurate spre noi!

***) Inca mai traimu!

***) Unde e patri'a mea?!

ce'su in comunicatiune cu cea unde se afla casin'a germana fura ocupate de ostasi; ambele puncte, ce impreună partea mica cu cea veche a cetatei fura ocupate. Unu escadronu de husari si mai multe companie de infanteristi patrolara cetatea. In partea nordvestioa, pe locurile de unde in 48 sburara glontiele asupra cetatei, erau locatate mai multe baterii de tunuri. La comand'a suprema militare erau asiediate baterii de cate $4\frac{1}{2}$ \times . Portile cetatei inainte de 8 ore fura incuiate si ocupate cu ostasi. Unu reg. de inf. numitu „Sigismund“ a fostu postatu afara de murii cetatei pre Bellevedere. Aul'a calei ferate inca a fostu ocupata de ostasi. —

Cu acést'a ocaziune se intemplara arestari multe. Unu gendarmu vrendu a se folosi de dreptulu sabiei, capat'a una plesura usiora, asemenea unu conducatoriu de vigilia comunale. Dintre civili unulu ranitu. Pre la 12 ore media de nopte liniscea publica fu restituita; ér' pre la $\frac{1}{2}$ dupa amedia nopte ostasii se dau spre casarmele respective inghiatiati de frigu si maniosi, ca tota ostenel'a a fostu numai indesiertu.

In fine in 22 sér'a dupa o sustinere de 3—4 zile Escelenti'a domnulu ministru, constituto praesidio pana in aul'a calei ferate, parasi Prag'a spre daun'a museloru.

Din acestea pre de asupra amintite se pote judeca situatiunea de aici. Unele dintre diurnale dau faptulu nume de „escosu“, ér' altele de „demonstratiune“. De altmintrea inse fapt'a si mesurile luate vorbescu destolu de chiaru, catu de tare e opusetiunea. Faptele si manifestatiunile totudeuna 'su de a se privi cá cele mai vii expresiuni ale simtiului si opiniunei. —

G. Munteanu.

„N. Fr. Blatt“ inca descrie pe largu aceste demonstratiuni adaugandu o proba din vorb'a diurnalelor cehice. „Nar. Pok'ok“ intr' unu art. intitulatu „Pereat“ dice catra fine: Apoi ne dicu nóue, ca in Prag'a nu e junime curagiosa, nu e studentime, nu suntu cehi in Prag'a! — Cine se jóoa bucurosu cu aprindiorie, nóptea 'lu torturéza visuri neplacute. Si casina? In umbr'a baioneteloru -si va vegeta dilele, pana candu si acolo va resari lumin'a dilei. Vomu serba atunci noi festinulu „impacarii generale? Seu ca vreti si mai incolo a ghadeli pe plebea aceea, care nabusita de risu, cu voce stentorica ve saluta nisuintiele vóstre cu unu „pereat“, detonatoriu!? — Din aceste spresuni diurnalele din Vien'a deducu conseointie despre tient'a boemiloru. NB. Dr. Herbst totu tienú in banchetulu acela politicu o cuventare in favórea legiloru de statu, pentru cari apromise, ca va fi cu corpu cu sufletu. Tienura si alti multi amici ai lui cuventari de banchetu pentru Mai. Sa, ministrii imperiali si pentru prosperarea noului sistemu. Unii dicu, ca acestea inoedente ar' fi fostu cautate, pentrucá se se póta apoi infrena opusetiunile cu forti'a. Eventus docebit. —

Cronica esterna.

ROMANIA. (La cuventulu de tronu.) Acelea foi publice din Vien'a, Pest'a si Clusiu, care mesuratu politicei loru traditiionale purcedu sistematicesce intru subminarea existintiei statulu romanescu se arata scarbite preste tota mesur'a de coprinsulu cuventulu de tronu tienutu estimpu de principele Carolu I. Numerulu diarialoru scarbite din acést'a cauza dupa catu le amu pututu noi urmari, e celu puicinu diece. Aceleasi afla, ca cuventulu de tronu ar' cuprinde o multime de mintiuni gróse si se mira de cutezanti'a mai alesu a ministrulu I. Bratenu, carele se crede a fi auctorulu auelui cuventu, „cum de a insielatu pe Domnitorulu, cá acelasi se pronuncia asemenea mintiuni de pe tronu.“ Éca tocma in acestu intielesu citiramu intre altele multe o corespondintia in „Wanderer“ din 22 Ian., care rivaliséza cu calumniile si mintiunile cele mai nerusinate din ambele „Presse“, „Lloyd“, „Fremdenblatt“ etc., ba in unele puncte le intrece. Mai virtosu succesiv'a restaurare a creditulu publicu in Romania'a si reapucarea platirei angajementeloru statulu disgusta adencu pe foile vrasmasie ale existintiei statulu romanescu. Unele érași se mangae cu speranti'a, ca romanii in casu de o conflagratiune in Orientu isi voru esi din ne-

tralitate, voru trece preste vreunulu din hotarale vecine si asia voru aduce ei insii preadorit'a ocaziune de a pune conventiunea dela Parisu diu 1858 pe verfulu baioneteloru, a desfiintia protectiunea européna si a sfarma statulu romanescu odata pentru totudeanna. Altele érași respandescu barbatesce faim'a, ca imperatulu Napoleonu III. desgustatu fórté de parturile cele perfide ale romaniloru si anume de cochetarea loru cu Rusi'a cá si sub ministeriulu lui Catargiu (1860—1) si-ar' fi intorsu faci'a sa de catra ei diundu: „M'au insielatu. Este o natiune de miserabili; facu o multime de dobitocii; nu merita nici o independentia. Cu totulu altu poporu este oelu magiaru; acela singuru merita independenti'a la Dunare si la Carpati etc.“. Mai sunt alte diurne, care cu tóte acestea se paru a crede, ca pana voru mai sta Napoleonidii pe tronulu Franciei isi voru mai juca si moldavoromanii papusiar'i loru de statu independente, pentrucá fiindu ei intriganti bunieiori au sciutu castiga pre mai multi barbati de statu de ai partitei Napoleonide; din diu'a inse in care Orleanii aru reapuca la tron, statuletiulu romanescu va fi aruncatu cu atatu mai usioru in aeru, cu catu este mai corruptibila intieleginti'a romanésca, care va vinde ea insasi tier'a, precum vendusera boierii din véculu trecutulu Bucovin'a.

Ne place a crede, ca Monitorulu din Bucuresci este incunoscintiatu despre opiniunile respandite in directiunea susu atinsa. . . .

In Itali'a érași incepu lucrurile a se impinge spre crisa interna. Despre esceregele Franciscu II. se scrie, ca ar' fi organizatu unu regimu formalu statatoriu din 3 comitete, dintre cari unulu are misiunea a agitá in Siciili'a sub presiedintele c. Ignacio de Capace Pilo, alu doile pentru Calabri'a sub c. Chiaramonte, ér' alu 3-lea pentru a inolá voluntiri pentru caus'a lui Franciscu II. sub siefulu gen. de Rivera, care a si proiectatu unu planu de operatiune spre a cercá in primavéra o invasiune in Neapole din cortelulu generalu Teraoina.

Acesti burbonisti lucra ajutati de cleru pentru restauratiunea tronulu din grati'a lui Ddieu, pre candu Garibaldianii inca suntu activi pentru o noua espeditiune in contra Romei. Itali'a dar' e subminata de dusmani interni si pe langa acestea s'a mai intreruptu si comunicatiunea politica cu Spani'a din caus'a expresiuniloru, ce contienú mesagiulu Isabelei la deschiderea corteselor, intre altele: ca se va alaturá cu ajutoriulu la Franci'a pentru sustinerea puterii temporale a Papei. Se scrie inse, ca regimulu Spaniei ar' fi mai subiatu prin escuse acele expresiuni. —

Franci'a in urm'a porniriloru burbonice in Itali'a a tramisu catra Pap'a o provocare seriósa, cá se póte de grigia, pentrucá se se puna stavila agitariloru burbonice, cari esu din Rom'a, pentrucá se nu se redice necesitatea unei intrevenitiuni din afara in directiunea acést'a. In senatulu francesu se considera legea militara de unu opu alu securitatii natiunale si de concordia. Reportulu inchiaia cu cuvintele urmatóre generale si toema de aceea pré importante: „legea militaria arata Europei, ca imp. si dinasti'a lui, care cu linisce dedica tóte puterile tieriei lucrulu si pacii, suntu securi, ca in dilele de pericule natiunea inarmata va stá gata a se redicá spre a castigá respectu drepturiloru, intereselor si onórei ei, si spre a aperá pe suveranulu ei.“ Franci'a face unu imprumutu de vro 400 milióné. Organele ministrulu de finantia deslusiescu lucrulu adaugandu, ca politic'a francesca are unu caracteru curatu defensivu, cu tóte acestea Franci'a vré se fia gata de resbelu. Se suna ca imp. va emite unu manifestu despre politic'a presente. —

Diurnalele celea 10, care fura trase in procesu pentru neertata publicare a reporteloru camerei, fura condamnate, fiacare la inchisóre de 6 luni si la depunerea de cate 1000 fr. pe langa spelele procesulu, acést'a asprime a interitatu multu poporulu in Franci'a si situatiunea interna a Franciei se caracteriséza perfectu cu expresiunile: „séu libertate, séu resbelu“ alta alternativa nu mai e. —

In Rusi'a incepu diurnalele la prefacatori, cá se respinga dela Rusi'a tóta responsabilitatea de provocare la resbelu si de turbu-

rarea pacii. Nu néga inse, ca Rusi'a e gata a-si apara partea leului prorumpendu foculu orientulu si ca acum se fortifica si porturile de catra apusu, fiindca nu se invoiéscu cu tienuta Prusiei in caus'a orientale si vre se se acupere. —

In Orientu Turci'a se inarma mereu si se scrie, ca tramite corpuru observatórie la marginile Greciei, Serbiei, Muntenegrului si Erzegovinei, cari amenintia cu dusmanii. —

Americ'a. Cas'a reprezentantiloru staturiloru unite a primitu o resolutiune spre a provocá pe presied. Johnson, cá se intrevina pentru liberarea fenieniloru din Canada. Meetinguri se facu cu resolutiuni, cá se se apere drepturile cetatianiloru americani orunde in strainatate. —

Literariu.

„Archivu“ pentru filologia si istoria Nr. XI 1-a Ian. 'lu avemu la mana. Elu cuprinde articuli fórté interesanti: Archive si bibliotece; din lucrarile societatii academice romane: specialia; column'a traiana: bellum Dacicum II.; libertatea consciintiei in Transilvani'a dupa documente si notitie diverse. Nr. XII va apare in 5 Febr. —

„Magazinu Pedagogicu“ de Maccsimu Popu si Cosma Anca Tom. II. Faosióra I pentru Ianuariu. Cuprinde articuli: despre catechese; computulu in scól'a populare; metodulu lui Grube, Hentschel; scól'a Lancasteriana; istori'a in scól'a popularia: o corespondintia catra invetiatori; literatura; varietati; si o poesia: „Vamesiulu si fariseulu“. Se afla esemplare complete si din an. tr. cu 3 fl. —

Respunsuri: Alb'a Iulia: imputarile tile am tiparitu inse Red. nu póte fi la toti tóte; de ce nu prindeti condeiulu, cá se mai fia si ce redactá?! — Imputarile se lipescu colo cá nuc'a pe parete. — Fagarasiu: Lucruri anonime si inaintea redactionii nu se potu folosi. — Teaca: N'ai dreptate. Ai reclamatu in 2—3 ronduri fara portu postalulu? — Déca nu, se fimu si drepti. —

Nr. 39—1868 pres.

3—3

Convocare.

Toti acei membrii ai comitetulu reprezentativu alu comitatulu Turdei, cari locuindu afara din comitatu — nu se potu deadreptulu incunoscintia — prin acesta suntu rogati, se binevoiéscu a se presenta la conferinti'a cuartale a comitetulu comitatense, care se va tiené in 3 Februaru a. c. in Turd'a. —

Turd'a in 14 Ianuariu 1868.

Br. Georgius Kemény m/p.,
Supremus Comes.

Publicatiune.

Prin gratiosu decretu regia guberniale de datu 28 Novembre 1867 Nr. 21946, s'a concesu comunitatii Avrigu (scaunulu Sibiului) tienerea unui tergu de tíera in 13 Augustu st. n. in timpu de 5 ani, si adica din 1868 pana 1872, cari voru premerge cate doue dile indatinatulu tergu de vite.

Acést'a se aduce la publica cunoscintia. 2—3

Nr. 912/1867.

2—3

Publicatiune.

Loculu de actuariu la oficiulu comunei Campu-Lungu in Bucovin'a e de ocupatu, salariulu 350 fl., 8 stanjini lemne si contare la pensiune. Conditiiunile: Limb'a romana si germana in vorbire si scriere. Cunosciintiele: prescrierile politice; etate: 24 pana 40 ani. Cererile in terminu de 6 septemani se se tramita. —

Campu-Lungu 30 Dec. 1867. (pl.)

Cursurile la bursa in 31. Ian. 1868 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 73 cr. v.
Augsburg	—	—	118 „ 00 „
London	—	—	119 „ 60 „
Imprumutulu nationalu	—	—	56 „ 80 „
Obligatiile metalice vechi de 5 0/0	—	—	58 „ 10 „
Actiile bancului	—	—	676 „ — „
„ creditulu	—	—	186 „ 90 „